

Kontrollutvalget

Vår saksbehandler
Anne-Margit Eide Schjølberg

Vår ref.
22/19420
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
24.04.2023

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om "Etterlevelseskontroll mot beboernes økonomiske midler i Trondheim kommune - 2022"

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trondheim kommunes etterlevelse av bestemmelser knyttet til beboernes økonomiske midler.

Problemstilling

Blir beboernes økonomiske midler håndtert på en betryggende måte?

Kriteriene har vært at:

- Enhetene skal etterleve gjeldende rutiner for håndtering av beboernes økonomiske midler.
- Det skal være inngått skriftlige avtaler mellom enheten og beboer eller pårørende/verge om disponering av beboernes økonomiske midler.
- Beboernes økonomiske midler skal oppbevares betryggende.
- Det skal føres tilfredsstillende regnskap for bruken av midlene.
- Kommunen skal oppbevare andre verdigjenstander for beboerne betryggende.
- Det skal være etablert rutiner for tilbakelevering av økonomiske midler/ gjenstander ved flytting eller dødsfall.

Revisjonskriterier er utledet fra følgende kilder:

- Kommunens rutine "Disponering, oppbevaring og regnskap når helse- og velferdssenter og helsehus bistår bruker med praktisk håndtering av midler"
- Kommunens rutine "Disponering, oppbevaring og regnskap når BoA bistår bruker med praktisk håndtering av midler"
- Avtaleskjema "Disponering av økonomiske midler tilhørende brukere ved helse- og velferdssenter og helsehus"
- Avtaleskjema "Disponering av økonomiske midler tilhørende brukere ved bo- og aktivitetstilbud"
- Mal for regnskapskjema for beboermidler i BoA

- Mal for beboerregnskap for HVS (helse- og velferdssenter) og HH (helsehus). Regneark med forklaring
- To rutiner for oppbevaring av verdisaker som er knyttet til navngitte helse- og velferdssenter
- Forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie.
- Bokføringsloven

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for kommunerevisjonen, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden. I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Trondheim kommunerevisjon et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterlevs. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon

Vi viser til vårt brev til helse- og velferdsdirektøren av 31. mars 2023 og tilsvar av 19. april 2023.

Nedenfor gjengis revisjonens anbefalinger i brevet med svarene fra administrasjonen:**Enhetene skal etterleve gjeldende rutiner for håndtering av beboernes økonomiske midler.**

- Tre enheter bruker egne retningslinjer, to enheter håndterer ikke økonomiske midler for beboere, resten av enhetene i undersøkelsen bruker kommunens felles rutiner.
- Det er ikke tydelig nok i retningslinjene hva som er pårørende/verges og enheten sitt ansvar ved håndtering av beboernes økonomiske midler. Retningslinjene omhandler ikke bruk av nyere betalingsløsninger.

Svar:

- Kommunedirektøren vil sikre at det finnes tydelige skriftlige felles retningslinjer for håndtering av beboernes økonomiske midler og at retningslinjene er kjent og forstått av alle.
- Kommunedirektøren vil sikre at det er utviklet og at enhetene anvender rutiner som hindrer økonomisk misbruk av beboernes økonomiske midler.
- Retningslinjene vil bli oppdatert med informasjon om pårørendes/verges ansvar og bruk av nye betalingsløsninger.

Det skal være inngått skriftlige avtaler mellom enheten og beboer eller pårørende/verge om disponering av beboernes økonomiske midler.

- Alle de 31 enhetene som håndterer økonomiske midler for beboerne har i spørreundersøkelsen svart at de har inngått skriftlige avtaler for de beboerne.
- Den stedlige kontrollen i BoA viser at det ikke er inngått skriftlig avtale mellom kommunen og beboer for seks beboere ved to ulike boliger. Ved de andre kontrollerte boligene var det ikke oppdaterte skriftlige avtaler.

Svar:

- Revisjonen viser behov for kontrollrutiner. Dette blir tatt inn i kommunens rutiner.

Beboernes økonomiske midler skal oppbevares betryggende.

- Ett BoA har en felles bankkonto som står i kommunens navn, mens det er pårørende til beboerne som disponerer kontoen.
- En av boligene (BoA) håndterte hele økonomien til to beboere i strid med kommunens rutine.
- Den stedlige kontrollen ved fire boliger (BoA) viste at det er problematisk dersom det bare er en ansatt som skal disponere beboernes bankkort. Dette medfører at boligen må oppbevare mer kontanter på grunn av at bankkortet da ikke alltid er tilgjengelig.
- Tre helse- og velferdssenter/helsehus disponerer bankkort for noen beboere.
- Et helse- og velferdssenter opplyste i spørreundersøkelsen at det kan være problematisk å oppbevare kontanter og disponere økonomiske midler for beboere i omsorgsbolig. Dette er ikke omhandlet i kommunens rutine.

Svar:

- Bankkonto som disponeres av pårørende overføres til pårørende, eventuelt avvikles kontoen.
- Revisjonen viser behov for å tydeliggjøre verges ansvar for beboeres økonomi.
- Tilgang til bruk av bankkort og oppbevaring av kontanter beskrives i rutinen.

Det skal føres tilfredsstillende regnskap for bruken av midlene.

- Åtte av de 24 helse- og velferdssenter/helsehus har ført regnskap for fellesbankkontoen i regnskapsskjemaet som kommunen har etablert for enhetene.
- Sju helse- og velferdssenter/helsehus har helt eller delvis fullt navn på beboerne i regnskapene i strid med retningslinjene.
- Fem av seks BoA/botiltak som inngår i undersøkelsen fører regnskap for beboernes midler, mens et botiltak ikke fører regnskap. Tre av enhetene bruker ikke kommunens standard regnskapsskjema.
- Den stedlige kontrollen i BoA viste at noen av enhetene ikke har unik referanse mellom regnskap og bilag.
- Den stedlige kontrollen ved fire boliger (BoA) viste at det ikke føres regnskap for velferdskasse/ matkasse som brukes til fellesmåltider og ulike arrangement.
- Noe av enhetene sender ikke regnskapene uoppfordret til pårørende/verge minimum en gang i året i henhold til rutinene.
- Den stedlige kontrollen i BoA viste at det er uklart hvordan kvitteringer for beboernes regnskap skal håndteres og oppbevares.
- Ingen av helse- og velferdssentrene/helsehusene eller BoA/botiltakene utfører kontroll med beoerregnskapene av andre enn de som disponerer beboernes midler eller som fører regnskapet.

Svar:

- Prosjektet i samarbeid med vår bankforbindelse vil medføre bedre og felles regnskapsrutiner. Herunder bruk av referanser mellom regnskap og bilag, og at navn ikke skal brukes navn i regnskapene.
- Føring av regnskap for velferdskasser skal gjennomføres.
- Rutinene oppdateres når det gjelder å sende regnskapene til pårørende/verge. Regnskapene skal sendes regelmessig etter avtale med pårørende/verge, minimum en gang i året.
- En viktig del av oppdatering av rutiner vil være kontrollfunksjoner.

Kommunen skal oppbevare andre verdigjenstander for beboerne betryggende.

- Det foreligger ingen rutine i Kvaliteket for oppbevaring av verdigjenstander som gjelder for alle enhetene.
- Fem av enhetene i undersøkelsen oppbevarer andre verdisaker for beboere. Disse enhetene oppbevarer verdisakene innelåst, men kun to helse- og velferdssenter har registrert verdisakene.

Svar:

- Felles rutine for oppbevaring av verdisaker for beboere opprettes. Hvilke verdisaker som oppbevares registreres i Helseplattformen.

Det skal være etablert rutiner for tilbakelevering av økonomiske midler/ gjenstander ved flytting eller dødsfall.

- Fire enheter har ikke rutiner for håndtering av beboernes midler ved flytting fra enheten eller ved dødsfall.

Svar:

- Rutine for tilbakelevering av økonomiske midler / gjenstander innarbeides i felles rutiner for kommunen.

Oppsummering fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren har iverksatt et prosjekt som svarer ut mye av det som blir påpekt i revisjonsrapporten. Det er behov for bedre og flere felles rutiner for å sikre god håndtering av beboeres midler. Videre ser kommunedirektøren at det er behov for å innarbeide tiltak for å sikre god gjennomføring på enhetene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene, innhentede bevis og helse- og velferdsdirektørens svar, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Trondheim kommune ikke i det alt vesentlige har tilfredsstillende kontroll med beboernes økonomiske midler.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Trondheim kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Med hilsen

Per Olav Nilsen
revisjonsdirektør

Anne-Margit Eide Schjølberg
statsautorisert revisor / dipl.I.R.

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg:

Brev til helse- og velferdsdirektøren av 310323
Svar fra helse- og velferdsdirektøren av 190423
Signert uttalelse fra ledelsen av 210423

Kopimottaker:

Wenche P. Dehli, Helse- og velferdsdirektøren
Hilde Haugskott, Kontrollutvalgets sekretariat
Mats Wennberg, Enhet for service og internkontroll